

*Звіт про діяльність робочої групи
EUROSAI з аудиту коштів, виділених на
попередження та ліквідацію наслідків
катастроф, за 2021-2024 роки*

EUROSAI

Working Group on the Audit of Funds
Allocated to Disasters and Catastrophes

I. Вступ

Робоча група EUROSAI з аудиту коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф (далі - Робоча група), створена в 2014 році резолюцією IX Конгресу EUROSAI.

XI Конгресом EUROSAI на підтвердження визнання важливості досягнень діяльності Робочої групи, продовжено її мандат на наступний трирічний період (2021–2024 роки).

Місія Робочої групи полягає у підвищенні потенціалу, об'єднанні та координації зусиль європейських вищих органів аудиту у сприянні національним урядам у розробці дієвих та ефективних інструментів попередження та ліквідації наслідків катастроф.

Станом на початок 2024 року Робоча група об'єднує 17 вищих органів аудиту, з яких 15 БОА – членів Робочої групи та 2 спостерігачі.

Протягом всього періоду, діяльності робочу групу очолювала Рахункова палата України. На базі головуючого БОА діє Секретаріат робочої групи.

У 2021–2024 роках реалізація визначеної місії Робочої групи здійснювалася «в три кроки» шляхом реалізації трьох стратегічних цілей діяльності з метою мобілізації зусиль вищих органів аудиту – членів Робочої групи, спрямованих на:

1. Професійний розвиток аудиторів (Крок 1 «НАЗУСТРІЧ»).
2. Попередження виникнення катастроф і мінімізацію відповідних загроз (Крок 2 «ВПЕРЕД»).
3. Ефективну зовнішню комунікацію (Крок 3 «У СВІТ»).

В цей період Робоча група адаптувалася до умов пандемії COVID-19 та воєнного стану в Україні, викликаного агресією Росії, переводячи засідання та заходи в онлайн та відкладаючи деякі з них. Незважаючи на виклики, група реалізувала заходи свого [Стратегічного плану на 2021-2024 роки](#), акцентуючи на необхідності моніторингу за коштами на попередження та ліквідацію наслідків катастроф. Важливість її роботи зросла у світлі катастроф та криз сучасності, вимагаючи посиленої співпраці між БОА, іншими групами EUROSAI та INTOSAI, а також неурядовими організаціями та експертами для ефективного вирішення глобальних викликів.

EUROSAI

Working Group on the Audit of Funds
Allocated to Disasters and Catastrophes

II. Прогрес та результати діяльності WGAFADAC 2021–2024

1. Професійний розвиток аудиторів (крок 1 «назустріч»)

В межах даної стратегічної цілі зусилля ВОА–членів Робочої групи сфокусовані на професійному розвитку аудиторів, які здійснюють аудити у сфері попередження та ліквідації наслідків катастроф, обміні найкращою практикою у цій сфері, напрацюванні ефективних методологічних підходів.

Реалізація даної стратегічної цілі є внеском у досягнення Стратегічної цілі 1 EUROSAI «Підтримка ефективного, інноваційного і затребуваного фінансового контролю шляхом просування і координації професійного співробітництва».

Стратегічна ціль 1 «Мобілізація зусиль ВОА, спрямованих на професійний розвиток аудиторів» (крок 1 «назустріч»)

Завдання	Прогрес та результати діяльності
1. Підвищення практичної корисності продуктів, що розробляються в рамках діяльності Робочої групи	З метою визначення потреб членів Робочої групи з розробці методологічних матеріалів та оновлення наявних продуктів Робочої групи, Рахунковою палатою України як головою робочої групи проведено низку анкетувань. В рамках даного завдання робочою групою: <ul style="list-style-type: none">- визначено актуальні теми, що висвітлюють питання, пов'язані із: землетрусами; пожежами; повеннями; ефективністю організації впровадження Сендайської рамкової програми щодо зниження ризику лиха на 2015–2030 роки; водними ресурсами та екосистемами; відходами, непридатними пестицидами, а також землями, забрудненими пестицидами; єдиними системами екстрених викликів на національному рівні;- висловлена зацікавленість у розробленні практичних рекомендацій щодо проведення аудитів оцінки ймовірних збитків та мінімізації негативних наслідків катастроф;- отримано матеріали за результатами проведених аудитів у сфері попередження та

Стратегічна ціль 1 «Мобілізація зусиль ВОА, спрямованих на професійний розвиток аудиторів» (крок 1 «назустріч»)

Завдання	Прогрес та результати діяльності
	<p>ліквідації наслідків катастроф (допомоги, пов'язаної з катастрофами) протягом останніх п'яти років;</p> <ul style="list-style-type: none">- актуалізовано потреби членів Робочої групи з метою формування Стратегічного плану Робочої групи на 2024–2027 роки. <div data-bbox="622 571 1021 751"><p>Стратегічні цілі діяльності Робочої групи на 2022—2027 роки</p></div> <ul style="list-style-type: none">• підвищення аудиторської компетентності;• співпраця та обмін досвідом;• розробка та вдосконалення методологічних підходів аудиту коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф <div data-bbox="622 767 920 1043"><p>Найактуальніші завдання діяльності Робочої групи на 2024—2027 роки</p></div> <ul style="list-style-type: none">• розробка методологічних підходів до аудиту оцінки збитків та втрат, завданих стихійними лихами та катастрофами різного походження;• продовження роботи з розробки найкращих практик у галузі аудиту коштів, виділених на попередження та ліквідацію наслідків катастроф;• сприяння обміну знаннями та впровадження нових підходів до проведення аудитів у цих сферах з огляду на виклики сучасного середовища <div data-bbox="622 1059 1272 1225"><p>Актуальність у необхідності продовження напрацювання рекомендацій щодо кращої практики у запобіганні та подоланні наслідків катастроф</p></div> <ul style="list-style-type: none">• техногенна;• екологічна <p>Рис. Результати опитування щодо визначення актуальних запитів членів Робочої групи з метою формування Стратегічного плану Робочої групи на 2024–2027 роки</p>

Стратегічна ціль 1 «Мобілізація зусиль ВОО, спрямованих на професійний розвиток аудиторів» (крок 1 «назустріч»)

Завдання	Прогрес та результати діяльності
	<p>Крім того, сформовано базу даних аудитів у сфері катастроф, проведених протягом останніх п'яти років членами Робочої групи, а також базу даних питань цих аудитів. Створення цих баз даних є важливим для аналізу ефективності заходів безпеки та реагування, вивчення проблем та недоліків, обміну інформацією між членами Робочої групи, а також для планування та прийняття обґрунтованих рішень щодо попередження катастроф та відновлення;</p> <p>Зокрема, на основі інформації з баз даних розроблено матрицю питань аудиту у сфері катастроф, яку розміщено на вебсторінці Робочої групи.</p>
2. Підвищення кваліфікації аудиторів, які здійснюють аудити в сфері попередження та ліквідації наслідків катастроф	<p>З метою підвищення кваліфікації аудиторів, які здійснюють аудити в сфері попередження та ліквідації наслідків катастроф, робочою групою в 2021-2024 роках проведено 2 семінари та 2 воркшопи:</p> <p>➤ «Методологічні підходи до здійснення оцінки втрат від збройних конфліктів» (2022 рік, онлайн). На семінарі були представлені методики щодо визначення збитків, які спрямовані на оцінку ймовірних втрат та мінімізацію негативних наслідків катастроф, а саме здійснення оцінки втрат від збройних конфліктів;</p>

EUROSAI

Working Group on the Audit of Funds
Allocated to Disasters and Catastrophes

Стратегічна ціль 1 «Мобілізація зусиль ВОА, спрямованих на професійний розвиток аудиторів» (крок 1 «назустріч»)

Завдання

Прогрес та результати діяльності

- **«Катастрофи сучасності: роль та завдання ВОА»** (2023 рік, м. Бухарест, Румунія). На семінарі було представлено аудиторські підходи до оцінки наслідків катастроф, планування і проведення аудитів у сфері катастроф. Учасники ознайомилися з роллю Рахункової палати України в аудитах, пов'язаних з оцінкою наслідків катастроф, зумовлених війною в Україні, а також досвідом у проведенні аудитів щодо управління (запобігання, готовності) надзвичайними ситуаціями, спричиненими лісовими пожежами, та завдань із запобігання пожежам в угорській системі управління катастрофами.
- **Воркшоп «Аудит готовності урядів до катастроф: Питання аудиту та критерії»** (2023 рік, м. Бухарест, Румунія). Учасники обмінялися досвідом та напрацюваннями своїх ВОА у сфері аудиту катастроф, адже таким чином можливо підвищити ефективність та підготовку до реагування на катастрофи, що сприятиме ефективнішому управлінню ризиками та зменшенню негативних наслідків катастроф.
- **Воркшоп «Методологічні підходи до аудиту оцінювання збитків, завданих внаслідок збройних конфліктів міжнародного характеру/збройних агресій»** (2024 рік, м. Варшава, Республіка Польща). **Основна мета воркшопу** – напрацювання окремих елементів методології, яка б допомогла аудиторам виконувати глибокий і всебічний аналіз впливу військових дій на економіку, соціальну сферу, інфраструктуру та довкілля. Учасники воркшопу обмінялися досвідом, обговорили кращі практики та виклики, які постають перед аудитором під час виконання таких завдань. Цей воркшоп - ключовий крок на шляху до створення уніфікованої методологічної бази для ВОА, яка дозволить забезпечити ефективну реакцію на виклики, пов'язані з воєнними конфліктами та їх наслідками на

Стратегічна ціль 1 «Мобілізація зусиль ВОА, спрямованих на професійний розвиток аудиторів» (крок 1 «назустріч»)

Завдання	Прогрес та результати діяльності
<p>3. Посилення внутрішньої комунікації з метою обміну досвідом та кращою практикою між аудиторами з питань проведення аудитів у сфері катастроф</p>	<p>міжнародному рівні.</p> <p>З моменту продовження мандату Робочої групи, проведено чотири щорічні засідання Робочої групи. Темі пленарних сесій були визначені базуючись на актуальних запитах членів Робочої групи та викликах сучасності, що постали перед ВОА.</p> <p>➤ VII засідання Робочої групи відбулось 16 листопада 2021 року. З огляду на обмеження, спричинені пандемією COVID-19, захід організовано в режимі відеоконференції. Пленарна сесія на тему «Природні та техногенні катастрофи: виклики для ВОА». У засіданні взяли участь 49 учасників з 16 ВОА.</p> <p>➤ VIII засідання Робочої групи відбулось 22 листопада 2022 року в режимі відеоконференції. Пленарна сесія на тему «Катастрофи, викликані форс-мажорними обставинами – оцінка ймовірних втрат та мінімізація негативних наслідків: виклики для ВОА». У засіданні взяли участь 32 учасники з 14 ВОА.</p> <p>➤ IX засідання Робочої групи (26-27 жовтня 2023 року, м. Бухарест, Румунія) (у режимі офлайн відбулося вперше з 2019 року). Пленарна сесія на тему «Готовність урядів до запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків». У засіданні взяли участь 43 учасники з 11 ВОА.</p> <p>➤ X засідання Робочої групи (22-23 квітня 2024 року, м. Варшава, Республіка Польща). Тема заходу «10-річчя діяльності робочої групи: здобутки, виклики та плани на майбутнє». У засіданні взяли участь ////</p>

Стратегічна ціль 1 «Мобілізація зусиль ВОА, спрямованих на професійний розвиток аудиторів» (крок 1 «назустріч»)

Завдання	Прогрес та результати діяльності
	учасники з ВОА.

III. Попередження виникнення катастроф і мінімізацію відповідних загроз (крок 2 «вперед»).

В межах вищезазначеної цілі зусилля ВОА-членів Робочої групи сфокусовані на дослідженні питання попередження техногенних та природних катастроф, визначення найактуальніших зон ризиків їх виникнення, максимізації привернення уваги урядів до ідентифікованих проблем, а також розробки та надання вищими органами аудиту ефективних рекомендацій щодо їх розв'язання.

Реалізація даної стратегічної цілі є внеском у досягнення Стратегічної цілі 2 EUROSAI «Допомога ВОА у використанні нових можливостей і вирішення нових проблем шляхом сприяння розвитку їх інституційного потенціалу».

Стратегічна ціль 2 «Мобілізація зусиль ВОА, спрямованих на попередження виникнення катастроф і мінімізацію відповідних загроз» (крок 2 «вперед»)

Завдання	Прогрес та результати діяльності
1. Збільшення зусиль ВОА- членів Робочої групи, спрямованих на впровадження їх рекомендацій щодо	Під час VII засідання Робочої групи учасники порушили питання про готовність до катастроф на сучасному етапі як нових викликів для урядів і ВОА та особливості визначення критеріїв ефективності при аудиті об'єктів критичної інфраструктури. Так, учасниками засідання наголошено на необхідності проведення аудитів щодо зниження ризиків катастроф та звернено увагу на можливі кроки ВОА в цьому напрямі, зокрема:

Стратегічна ціль 2 «Мобілізація зусиль ВОА, спрямованих на попередження виникнення катастроф і мінімізацію відповідних загроз» (крок 2 «вперед»)

Завдання	Прогрес та результати діяльності
підвищення безпеки експлуатації об'єктів критичної інфраструктури	<ul style="list-style-type: none">➤ оцінка відповідності політик або акцентування уваги на їх відсутності;➤ проведення аудитів щодо запровадження політик зниження ризиків катастроф;➤ вжиття заходів з метою поліпшення поінформованості про важливість політики зниження ризиків катастроф. <p>Члени Робочої групи окреслили завдання ВОА при плануванні та проведенні аудитів, які стосуються об'єктів критичної інфраструктури, та вказали, що державам необхідно створювати дієву систему управління із захисту критичної інфраструктури, адже ті країни, де вона створена, ефективно протидіють і попереджають терористичні атаки, акти кіберзлочинності, а також оперативно ліквідовують наслідки надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.</p>
2. Розробка методологічних підходів до проведення аудитів та напрацювання рекомендацій для ВОА, спрямованих на оцінку ймовірних втрат та мінімізацію негативних наслідків катастроф, внаслідок форс-мажорних обставин	<p>За період 2021-2024 років ВОА стикнулися з новими викликами, таким як пов'язаних з пандемією COVID-19 та її наслідками, що стали новими в робочих планах ВОА та новим викликом, а також надзвичайними (екстремальними) ситуаціями в громадському житті (війна), зокрема, жахлива військова агресія Російської Федерації проти України, яка фактично спричинила та створила значні ризики для виникнення низки катастроф, зокрема: продовольчої, гуманітарної, екологічної та загроза ядерної катастрофи.</p> <p>З метою об'єднання зусиль ВОА щодо належної оцінки глобального впливу війни, оцінки збитків, спричинених війною, та вироблення для урядів наших держав рекомендацій щодо оптимальних шляхів подолання цієї кризи та з урахуванням зацікавленості ВОА розпочато роботу щодо розробки:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Керівництва з аудиту оцінювання збитків, завданих внаслідок збройних конфліктів міжнародного характеру/збройних агресій;➤ Практичних рекомендацій щодо проведення аудитів оцінки ймовірних збитків та

Стратегічна ціль 2 «Мобілізація зусиль ВОА, спрямованих на попередження виникнення катастроф і мінімізацію відповідних загроз» (крок 2 «вперед»)

Завдання	Прогрес та результати діяльності
	<p>мінімізації негативних наслідків катастроф.</p> <p>Такі методологічні розробки є ключовими для об'єднання зусиль у вирішенні глобальних викликів та підкреслюють важливість адаптації та гнучкого реагування на швидко змінні умови.</p>
<p>3. Запровадження моніторингу зусиль урядів, спрямованих на попередження природних катастроф</p>	<p>Важливим завданням для ВОА є запровадження моніторингу дій урядів, спрямованих на попередження природних катастроф, шляхом проведення координованого аудиту, національних аудитів у цій сфері та розроблення спільних дієвих рекомендацій для наших урядів. Тому Секретаріатом Робочої групи в 2023 році, на основі напрацювань членів Робочої групи під час воркшопу на тему "Аудит готовності урядів до катастроф: Питання аудиту та критерії", розроблено проєкт спільного положення про співпрацю при проведенні координованого аудиту «Готовність урядів до запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків», який планується провести з урахуванням зацікавленості членів Робочої групи.</p> <p>В 2021 році завершено <u>міжнародний координований аудит «Транскордонне перевезення відходів у світлі положень Базельської конвенції»</u> за участі ВОА України, Польщі (координатор) та Словаччини. Звіт про результати аудиту, зокрема розміщено на вебсайті Рахункової палати.</p> <p>Результати аудиту засвідчили необхідність вдосконалення системи контролю за міжнародним переміщенням відходів, що підкреслює важливість прозорості та відповідальності в управлінні екологічно небезпечними матеріалами. Ці заходи мають на меті запобігання виникненню екологічних катастроф та зменшення ризиків для здоров'я людей, які можуть виникати внаслідок неналежного поводження з відходами.</p>

EUROSAI

Working Group on the Audit of Funds
Allocated to Disasters and Catastrophes

2. Ефективну зовнішню комунікацію (крок 3 «у світ»).

В межах даної стратегічної цілі зусилля ВОА-членів Робочої групи сфокусовані на покращенні зовнішньої комунікації Робочої групи із зацікавленими сторонами, підвищенні поінформованості про її діяльність, а також приверненні максимальної уваги широкої спільноти про проблеми, що перебувають у фокусі діяльності Робочої групи.

При здійсненні своєї діяльності та визначенні пріоритетів Робоча група розділяє основоположні та інструментальні цінності організації EUROSAI, а саме: незалежність; професіоналізм; відкритість; співробітництво; сприйняття нового; динамізм.

Стратегічна ціль 3 «Мобілізація зусиль ВОА, спрямованих на ефективну зовнішню комунікацію» (крок 3 «у світ»)

Завдання	Прогрес та результати діяльності
1. Забезпечення більш ефективного інформування зацікавлених сторін про результати діяльності Робочої групи	 <p>З метою підвищення обізнаності членів EUROSAI та INTOSAI, а також широкому загалу про діяльність Робочої групи, а також підвищення уваги до проблем запобігання катастрофам Секретаріатом Робочої групи підготовлено розгорнуту інформацію про її діяльність для опублікування у 26 та 27 виданнях журналу EUROSAI.</p>

EUROSAI

Working Group on the Audit of Funds
Allocated to Disasters and Catastrophes

Стратегічна ціль 3 «Мобілізація зусиль ВOA, спрямованих на ефективну зовнішню комунікацію» (крок 3 «у світ»)

Завдання	Прогрес та результати діяльності
	<p data-bbox="622 448 842 671"></p> <p data-bbox="943 419 1727 647">Основні досягнення Робочої групи представлені на 57-му засіданні Керівної ради EUROSAI, яке проходило у вересні 2022 року в Лісабоні та 58-му засіданні Керівної ради EUROSAI, яке проходило у червні 2023 року в м. Вільнюсі, Литовська Республіка.</p> <p data-bbox="1783 448 2002 671"></p> <p data-bbox="595 695 1727 887">Секретаріатом Робочої групи забезпечено оперативне висвітлення інформації про діяльність Робочої групи на її вебплатформі, зокрема про завершення міжнародних координованих аудитів, підписання спільних звітів, розроблених методичних матеріалів та заходів групи.</p> <p data-bbox="1783 743 2002 967"></p>
<p data-bbox="192 1015 566 1318">2. Забезпечення підвищення кваліфікації аудиторів, обміну досвідом та кращою практикою, зокрема з питань здійснення аудитів у сфері попередження</p>	<p data-bbox="595 1015 2074 1281">Залучення міжнародних експертів сприяє підвищенню кваліфікації аудиторів та розширенню їх знань, що значно підвищує рівень їх професійної діяльності та імідж ВOA. З цією метою, до проведення навчальних заходів (семінарів) на постійній основі залучаються міжнародні експерти. В 2021–2024 роках до проведення семінарів були запрошені висококваліфіковані експерти: Латвії, Румунії, США, України, Сербії, Албанії та Болгарії. Зокрема, учасниками Робочої групи разом з запрошеними експертами обговорено питання:</p> <ul data-bbox="645 1289 2074 1324" style="list-style-type: none">➤ зміни клімату, запобігання катастрофам та заходів, що вживаються Урядом в цьому

EUROSAI

Working Group on the Audit of Funds
Allocated to Disasters and Catastrophes

Стратегічна ціль 3 «Мобілізація зусиль ВOA, спрямованих на ефективну зовнішню комунікацію» (крок 3 «у світ»)

Завдання	Прогрес та результати діяльності
та ліквідації наслідків катастроф	<p>напрямі;</p> <ul style="list-style-type: none">➤ аудиту оцінки шкоди та збитків, завданих збройними конфліктами;➤ методології оцінки шкоди довкіллю внаслідок збройного конфлікту, екологічні компоненти;➤ побудови цифрової інфраструктури для управління, моніторингу та аудиту реконструкції;➤ аудиторських підходів до оцінки наслідків катастроф;➤ а також ознайомились з роботою GAO щодо готовності та відновлення після стихійних лих.
3. Забезпечення координації зусиль різних Робочих органів EUROSAI та INTOSAI у сфері попередження катастроф	<p>З метою спільної координації зусиль, спрямованих на запобігання катастрофам, Секретаріатом Робочої групи ініційовано активізацію співпраці з Робочою групою щодо управління катастрофами в рамках Цілей сталого розвитку Латиноамериканської організації вищих органів аудиту (OLACEFS). Зокрема, Рахунковою палатою, як головою Робочої групи надіслано <u>письмове звернення до учасників вебінару GTFD OLACEFS (13 жовтня 2023 року), присвяченому Дню зі зменшення ризику катастроф.</u> В якому запропоновано активізувати співпрацю в рамках INTOSAI між регіональними організаціями EUROSAI та OLACEFS, зокрема між Робочою групою та Trabajo sobre Fiscalización de Gestión de Desastres en el Marco de los Objetivos de Desarrollo Sostenible (GTFD), що сприятиме розвитку потенціалу, об'єднанню та координації зусиль у розробці ефективних інструментів запобігання катастрофам та реагування на них.</p> <p>Цей крок є відображенням розуміння того, що катастрофи не знають кордонів і вимагають</p>

EUROSAI

Working Group on the Audit of Funds
Allocated to Disasters and Catastrophes

Стратегічна ціль 3 «Мобілізація зусиль ВOA, спрямованих на ефективну зовнішню комунікацію» (крок 3 «у світ»)

Завдання	Прогрес та результати діяльності
	<p>об'єднаних зусиль на міжнародному рівні для ефективного запобігання та реагування. Через таку співпрацю можна досягти значних успіхів у розвитку потенціалу обох організацій, сприяти створенню і вдосконаленню інструментів для кращого управління ризиками катастроф, а також забезпечити вищий рівень готовності урядів та суспільств до подолання майбутніх викликів.</p> <p>Ініціатива покликана також зміцнити глобальну співпрацю в рамках INTOSAI, сприяючи обміну досвідом і розробці єдиних підходів до аудиту в галузі запобігання катастрофам та реагування на них, відповідно до Цілей сталого розвитку. Це стане важливим кроком до створення більш стійкого та безпечного світу. Тому, робота Секретаріату Робочої групи в цьому напрямку продовжується.</p>

EUROSAI

Working Group on the Audit of Funds
Allocated to Disasters and Catastrophes

[]